

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Inžinerinis projektavimas“
povilas@projektavimas.net

2017-01-10
Į2016-12-14

Nr. (28.4)-A4-300
Prašymą

Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL VARĖNOS RAJONO KALĖNŲ MELIORACIJOS STATINIŲ REKONSTRUKCIJOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

- 1. Informaciją pateikė.** UAB „Inžinerinis projektavimas“ Rygos g. 44-46, LT-05272 Vilnius. tel. 8-63112312, faks. 8-650-02535, el-paštas: povilas@projektavimas.net.
- 2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas.** Varėnos rajono savivaldybės Kalėnų melioracijos statinių naudotojų asociacija, Kalėnų k. 8, Varėnos r. sav., tel.: 861539093, el-paštas: sarunas_kersys@lzukt.lt.
- 3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas.** Varėnos rajono Kalėnų melioracijos statinių rekonstrukcija.
- 4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta.** Kalėnų k. Jakėnų sen. Varėnos raj.
- 5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.** Varėnos rajono savivaldybės Kalėnų melioracijos statinių naudotojų asociacija, vykdydama projektą „Varėnos rajono savivaldybės Kalėnų melioracijos statinių rekonstrukcija“ numato rekonstruoti valstybei nuosavybės teise ir ūkininkams priklausantį ir patikėjimo teise valdomą melioracijos turtą – Melioracijos griovius/upelius, pralaidas ir drenažo žiotis. Projekte numatoma preliminariai rekonstruoti griovių/upelių apie 6 km, kurie sausina 51,34 ha plotą. Sausinantys grioviai ir Grauzinės upelis įteka į Lielukio ežerą. Taip pat planuojama iš griovių iškirsti menkaverčius krūmus šlaituose, išvalyti dugną nuo sąnašų ir atstatyti griovių profilį. Rekonstruojant melioracijos griovius, kurie sausina dirbamą žemę, galimas krūmų išrovimas nuo sausinamo ploto, nes krūmai ir jų šaknys trukdo efektyviai pašalinti perteklinį paviršinį vandenį. Numatyta rekonstruoti esamas senas žiotis, kurios yra asociacijos valdomose žemės sklypuose, jų vietoje įrengiant naujas polietilenes žiotis. Planuojama rekonstruoti esamas 6 ir įrengti 2 naujas pralaidas. Taip pat asociacijos narių žemėse per esamas pralaidas numatoma įrengti privažiavimui iki dirbamų laukų kelią 300 m ilgio. Rekonstruojamų melioracijos statinių sausinamas plotas nesikeis, nes rekonstruojami tik esami melioracijos statiniai. Melioracijos statiniai dėl natūralaus senėjimo, gamtos reiškinių bei žmogaus netinkamos veiklos sutriko ir plotai reikiamai nebenusisaisina. Melioracijos statinių veikimo negalima suintensyvinti atliekant priežiūros arba remonto darbus, melioracijos statinius reikia rekonstruoti. Plote, kuriame rekonstruojami melioracijos statiniai, pelkių nesusiformavo nes rekonstruojami melioracijos statiniai tik dirbamoje žiemėje. Atskiruose vietose ūkininkų laukai yra nedirbami apaugę krūmais ir piktžolėmis. Atlikus melioracijos statinių rekonstrukciją tokie ploteliai bus sutvarkyti. Melioruoti grioviai/upeliai yra patvinę vandens, dėl susidariusių natūralių sąnašų, žiotys po vandeniu, melioruoti laukai užmirkę. Išvalius melioruotus griovius nuo susidariusių natūralių sąnašų aplinkiniai dirbami plotai nusauses, ūkininkai galės dirbti žemes. Plotų, kur reikėtų

atlikti esamų melioracijos statinių renatūralizaciją, nėra. Darbai bus atliekami kompleksiskai. Griovių šlaitai apaugę krūmais, bus pašalinami nes trukdo vandens pratekėjimui. Visus šlaituose augančius krūmus numatyta pašalinti. Nukirsti krūmai suvežami iki 3 km atstumu į laikinas sandėliavimo vietas ir sukraunami į krūvas. Sandėliavimo vietas pasirenka darbų vykdytojas, svarbu, kad būtų patogus privažiavimas transporto priemonėms. Numatoma palikti grioviuose ir plote augančius medžius, kurie netrukdo melioracijos statinių normaliam veikimui. Krūmai kertami rankiniu būdu, dalis kelmų bus raunami. Dalis darbų taip pat bus vykdoma rankiniu būdu. Griovių, rinktuvų rekonstrukcijos darbus numatyta įgyvendinti 2017 - 2018 m metų laikotarpiu. Rekonstrukcijos darbai bus vykdomi šiltuoju (sausuoju) metų laikotarpiu, atsižvelgiant į oro sąlygas. Darbai bus atliekami kompleksiskai t.y. melioracijos griovių, žiočių, ir pralaidų rekonstrukcijos darbai bus vykdomi vienu metu tam tikrame sausinimo sistemos ruože. Valoma upelio Grauzinė dalis– yra melioruota pagal 1972 m projektą Nr.6, tad yra sureguliuotas upelis. Grauzinės up. šlaituose bus nukirsti menkaverčiai krūmai, išvalytas dugnas nuo susikaupusių šašų ir atstatytas upelio profilis. Rekonstruojant ar įrengiant pralaidas griovyje/upelyje, kuriuo pastoviai teka vanduo, kasamas apvedamasis griovys, o pagrindiniame griovyje iš abiejų statybos vietų pusių įrengiamos užtvaros. Pamatų duobėje bus išsiurbiamas vanduo. Pastačius pralaidą ekskavatoriumi išardomos užtvaros, buldozeriu užpilamas apvedamasis kanalas, paskleidžiamas augalinis sluoksnis, išlyginama ir sutvarkoma teritorija. Tuo atveju, kai pralaida statoma kelyje, kuriame negalima nutraukti eismo, turi būti įrengtas apvažiavimas. Numatomą įrengti privažiavimo kelią iš smėlio žvyro dangos, dalis esamo grunto bus iškasama kuris bus paskleidžiamas dirbamame lauke, prieš tai nustūmus humusingą dirvožemį ir vėliau jį gražinant. Esamų melioracijos sistemų ir hidrotechnikos statinių (pralaidų) rekonstrukcijai bus naudojamos sertifikuotos aplinkai nekenksmingos statybinės medžiagos: polietileniniai drenažo vamzdžiai ir sujungimo fasoninės dalys, polietileniniai pralaidų vamzdžiai, smėlis, žvyras, betonai, geotekstilė, žabai. Vykdyt melioracijos ir hidrotechnikos statinių rekonstrukciją bus naudojama statybinė technika: ekskavatoriai, buldozeriai. Naudojama technika ir įrengimai bus techniškai tvarkingi, sertifikuoti, atitinkantys visus aplinkosauginius reikalavimus. Statybos mašinos ir mechanizmai turi tenkinti darbo įrenginių naudojimosi bendrąsias nuostatas, mašinų gamintojų, higienos, priešgaisrinės apsaugos, ES direktyvų ir kitų norminių aktų reikalavimus. Mašinos turi būti saugios ir nepavojingos jas montuojant, išbandžius, pervežant, eksploatuojant, remontuojant ir saugant. Mašinas galima eksploatuoti tik techniškai tvarkingas, perduoti jų operatoriams pagal perdavimo – priėmimo aktą su veikiančiais saugos įtaisais: stabdžiais, sukomplektuotais aptvėrimais, apsaugomis, reikiama techniškai tvarkinga įrangą. Neveikiant saugos įtaisui, mašinos eksploatacija draudžiama. Mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi ir šiuolaikiški, neteršti vandens telkinių naftos produktais. Mašinų pavojingoje zonoje būti pašalinami asmenims draudžiama. Ši zona apima 5 m nuo labiausiai išsikišusios mašinos dalies. Mašinų darbo zona turi būti pažymėta arba aptverta. Numatomos vykdyti ūkinės veiklos metu keičiant žiotis į polietilenes, rekonstruojant esamas pralaidas susidarys nedidelis kiekis statybinių atliekų. Šios atliekos bus atiduotos perdirbti statybinių laužą perdirbančioms įmonėms. Vykdyt griovių išvalymo darbus susidarys biologinės kilmės atliekos, kurias sudarys iškirsti menkaverčiai krūmai. Valant neišdžiūstančius melioracijos griovius atsiras momentinis vandens drumstumo padidėjimas. Laikina statybinė aikštelė bus įrengta asociacijos ūkininko sodyboje, kur yra įrengti visi sanitariniai patogumai. Ši vieta įrengta ne prie vandens telkinių. Numatytos ūkinės veiklos atveju fizinių teršalų nesudarys. Rekonstrukcijos metu dėl mašinų veikimo atsiradęs triukšmas bus nežymus, neviršys leistinų triukšmo normų HN 33:2011 ir truks tol, kol bus vykdomi darbai. Rekonstrukcijos darbai vyks darbo valandomis. Rekonstruojami melioracijos statiniai yra išsidėstę dirbamose laukuose toliau nuo gyvenviečių. Numatyta vykdyti ūkinę veiklą nesukels vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios spinduliuotės. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nėra urbanizuota, priklauso kaimiškoms vietovėms. Artimiausias atstumas nuo gyvenamųjų namų iki rekonstruojamų statinių 200 m. Artimiausias naudingų iškasenų telkinys – Kalėnai apie 300 m.

Darbai bus vykdomi dalyje Graužinės upelio ir Lielukio ežero apsaugos zonoje. Kraštovaizdžio estetinis potencialas pagal vaizdingumą – emociotopai – tarp mažo ir mažesnio nei vidutinis. Rekonstruojami melioracijos statiniai į saugomas teritorijas nepatenka. Artimiausios saugomos teritorijos: Spenglos hidrografinis draustinis – apie 6,7 km. Taučionių geomorfologinis draustinis – apie 8,8 km. Diržamenių telmologinis draustinis – apie 10,8 km. Graužinės upelio valomas ruožas 1,0 km. Rekonstrukcijos metu upelyje bus nukirsti menkaverčiai krūmai šlaituose, išvalytas dugnas nuo susikaupusių sąnašų, atstatytas upelio profilis. Visi melioracijos statinių rekonstrukcijos darbai bus vykdomi pasibaigus paukščių perėjimo ir maitinimo laikotarpiui (nuo balandžio 1 d. iki liepos 1 d.). Į ūkinės veiklos teritoriją, nekilnojamosios kultūrinės vertybės – nepatenka. Artimiausios nekilnojamos kultūros vertybės: Voniškių, Burbonių piliakalnis su gyvenviete – apie 7,1 km. 72 sodybų gatvinis kaimas – apie 9,8 km. Valkininkų vienuolynas, Valkininkų miestelio istorinė dalis – apie 11,2 km.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: Artimiausios Natura 2000 teritorijos: Buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos, Spenglos upė ir jos slėnis – apie 6,7 km. Buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos, Diržamenių pelkė – apie 10,8 km. Poveikis Natura 2000 teritorijoms neplanuojamas.

6. Pastabos ir pasiūlymai:

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 “Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo” (toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, Kauno g. 69, Alytus; tel. 8 315 56734.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.4. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.5. Melioracijos sistemų tvarkymo ir rekonstrukcijos projekte apsvarstyti ir numatyti galimas įgyvendinti neigiamo poveikio švelninimo priemonės, kad būtų sumažintas žemės ūkio taršos ir melioracijos sistemų neigiamas poveikis vandens telkinių būklei.

6.6. Sureguliuotų upių tvarkymo darbai gali būti vykdomi vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. D1-1038 „Dėl Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, nuostatomis.

6.7. Želdynų kirtimas ir tvarkymas gali būti vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo ir jį įgyvendinančių poįstatyminių teisės aktų reikalavimais.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Planuojama teritorija nepatenka į saugomas ir „Natura 2000“ teritorijas.

7.2. Visi melioracijos statinių rekonstrukcijos darbai bus vykdomi pasibaigus vandens paukščių perėjimo ir žuvų neršto ir migracijos laikotarpiams.

7.3. Hidrologinis režimas imtuvuose po drenažo rekonstrukcijos nepasikeis, maitinimosi ir gyvenimo sąlygos paukščiams ir gyvūnams nepablogės.

7.4. Rekonstrukcijos metu dėl mašinų veikimo atsiradęs triukšmas bus nežymus, neviršys leistinų triukšmo normų HN 33:2011 ir truks tol, kol bus vykdomi darbai. Rekonstrukcijos darbai vyks darbo valandomis nuo 8.00 val. Iki 18.00 val. Rekonstruojami melioracijos statiniai yra išsidėstę dirbamose laukuose toliau nuo gyvenviečių.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomų rūšių teritorijas, jų augavietes ir radavietes, todėl planuojama ūkinė veikla neturės poveikio biologinei įvairovei.

7.6. Naujų melioracijos įrenginių įrengimas PŪV metu nenumatomas. Planuojami rekonstruoti esami melioracijos įrenginiai, grioviai nebus gilinami, bus išlaikomi esami projektiniai parametrai.

7.7. Plote, kuriame rekonstruojami melioracijos statiniai, pelkių nesusiformavo nes rekonstruojami melioracijos statiniai tik dirbamoje žiemėje.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal pateiktą informaciją atrankai, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Varėnos rajono Kalėnų melioracijos statinių rekonstrukcijai neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimo.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Poveikio aplinkai vertinimo departamento
Vilniaus skyriaus vedėja,
atliekanti Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktoriaus funkcijas

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-01-10 RAŠTO NR. (28.4)-A4-300
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Varėnos rajono savivaldybės
Kalėnų melioracijos statinių naudotojų asociacija
Kalėnų k. 8, Varėnos r. sav.
sarunas_kersys@lzukt.lt.

Varėnos rajono savivaldybės administracija
Vytauto g. 12, LT-65184 Varėna
info@varena.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
prie sveikatos apsaugos ministerijos
Alytaus departamento
Varėnos skyriui
Parko g. 10, LT-65192 Varėna
info@varena.vvspt.lt

Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos
Varėnos priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba
Pramonės g. 3B, LT-65210 Varėna
varena.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Alytaus skyrius
Birutės g. 3a, LT-62151 Alytus
alytus@heritage.lt

kopija
Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentui
Kauno g. 69, Alytus
alytus@ard.am.lt